

[Finansministeren.]

og 22 mill. kr. Stigningen falder udelukkende på udgifterne til forrentning af den indenlandske statsgæld, medens udgifterne til forrentning af den udenlandske gæld er faldende som følge af de betydelige afdragsbetalinger på førkrigstidens dollarlån, som jeg senere iøvrigt skal omtale nærmere.

Jeg har også nogle kommentarer til enkelte af udgiftsposterne.

Grønlandsdepartementet har budgetteret en udgift på 36 mill. kr. mod 33 mill. kr. på finansloven; stigningen vedrører i det væsentlige udgiften til sundhedsvæsen i Grønland.

Landbrugsministeriet er på forslaget opført med 46 mill. kr. mod 43 mill. kr. på finansloven og 205 mill. kr. på statsregnskabet. Nedgangen i forhold til regnskabet skyldes, at der ikke er optaget udgifter til tilskudsordninger på finansloven og det foreliggende budget. I indeværende finansår påregnes en udgift på omkring 105 mill. kr. til afvikling af kornordningen og ved tilskudsordningerne for rugbrød og mælk. Der er nu udsigt til, at kornpriserne udvikler sig sådan, at rugbrødstilskudsordningen kan falde væk til foråret, uden at en forhøjelse af brødprisen vil finde sted. Der vil i så fald kun være mælketilskuddet tilbage, som i øjeblikket koster et halvt hundrede millioner kroner årligt. Denne tilskudsordning må nok opretholdes endnu et stykke tid.

For boligdepartementet er der regnet med en stigning i de samlede udgifter fra 53 mill. kr. sidste år til 65 mill. kr. i år og 71 mill. kr. til næste år. Det er kun en del af statens rentetilskud til boligbyggeriet, der opføres på boligministeriets budget. Hovedparten af tilskudsbeløbet afholdes over statens almindelige rentekonto. Tager man hensyn hertil, når man til, at det samlede tilskud til huslejenedsættelser m. v. i år vil blive ca. 90 mill. kr., og for næste år er budgetteret godt 100 mill. kr.

For arbejds- og socialministeriet er der budgetteret en samlet udgift på 867 mill. kr. mod en udgift på 810 mill. kr. på regnskabet. Stigningen er fordelt på de fleste af de større udgiftsområder, men er relativt størst for tilskuddet til sygekasserne, og bidraget til enlige forsørgere er også vokset betydeligt.

Ministeriet for offentlige arbejder er opført med 27 mill. kr. mod 31 mill. kr. på finansloven og 37 mill. kr. på regnskabet. Forskellen beror på, at der på budgettet hverken er medtaget udgifter til nyanlæg i forbindelse med arbejdet på at sikre Limfjordstangerne ved Thyborøn eller det årlige tilskud til dækning af privatbanernes underskud. Der vil senere fremkomme forslag herom.

Udgifterne til undervisningsministeriet — ialt 344 mill. kr. på forslaget — har vist en ret stærk stigning i de senere år, bl. a. på grund af de stærkt øgede udgifter til reguleringstillæg til folkeskolelærerne. Udgifterne til det højere skolevæsen, læreanstalterne og tilskuddene til kunst og videnskab viser også betydelig stigning.

Forsvarsministeriet er på forslaget opført med 954 mill. kr. mod 738 mill. kr. på finansloven og 652 mill. kr. på regnskabet. Hertil kommer betydelige udgifter på anlægsbudgettet.

Da der saledes nu ialt anvendes omkring en fjerdedel af statens drifts- og anlægsudgifter til forsvarsformål, skal jeg her benytte lejligheden til at give en samlet oversigt over, hvad der medgår til forsvaret. Til forsvarsudgifterne må medregnes en række poster fra andre ministeriers udgiftsparametraffer, bl. a. udskrivningsvæsenet og indkvartering under indenrigsministeriets budget og pensionsudgifterne til forsvarets personel, som nu er opført på § 25. En del af udgifterne til de civile institutioner på § 22 bør på den anden side ikke henregnes til forsvarets udgifter. Iøvrigt skal jeg nævne, at bevillings- og regnskabstallene afviger fra de faktiske forsvarsudgifter, fordi forsvarsministeriet under de sidste års opbygning af forsvaret som følge af de ofte ret lange leveringsfrister for afgivne materialeordrer ikke har benyttet de givne bevillinger fuldtud. For at sikre forsvarsministeriet den fornødne dispositionsfrihed har man tilladt at overføre sådanne bevillinger fra det ene finansår til det andet.

Tager man hensyn til de her nævnte forhold, når man til, at de samlede forsvarsudgifter i 1950—51 udgjorde 361 mill. kr., hvorefter de steg til 571 mill. kr. i 1951—52 og 705 mill. kr. i 1952—53. For indeværende finansår skønner man på nuværende tidspunkt, at der vil blive tale om udgifter